

IMPERATIV

i

-ε-∅	-ε-τον	-ε-τε
-έ-τω	-έ-των	-ό-ντων

-ου	-ε-σθον	-ε-σθε
-έ-σθω	-έ-σθων	-έ-σθων

imperativ prezenta aktiva i mediopasiva

Οα'

α'· Πείθεσθε, ὡς παῖδες, τοῖς πατράσι καὶ ταῖς μητράσιν. β'· Ὡ νεανίαι, μὴ δουλεύετε τῇ γαστρί. γ'· Ὡ θύγατερ, περίμενε τὴν τῆς μητρὸς ἐπιστολήν. δ'· Τοῖς μάντεσι μὴ πιστεύετε. ε'· Μὴ πιστεύετε, ὡς νεανίαι, τοῖς γλυκέσι λόγοις. ζ'· Ὡ δικασταί, μὴ πιστεύετε μάρτυσι ψευδέσιν. η'· Μὴ πᾶσι πίστευε πάντα. θ'· Συμβούλευε μὴ τὰ ἥδιστα, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα τοῖς πολίταις.

i. *Patrībus & matrībus, o libēri, parēte!* ii. *Ventri, o juvēnes, nolīte servīre!* iii. *Tuae epistōlam matris, o filia, expecta!* iv. *Hariōlis nolīte credēre!* v. *Verbis suavībus, o juvēnes, nolīte credēre!* vi. *O judīces, testībus falsis nolīte credēre!* vii. *Ne omnībus omnia credas!* viii. *Civībus optīma, non jucundissīma, suade!* ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

1. Djeco, slušajte očeve i majike! 2. Mladići, ne robujte stomaku (ne budite robovi stomaka)! 3. Kćeri, čekaj pismo majke (majčino pismo)! 4. Ne vjerujte prorocima! 5. Mladići, ne vjerujte slatkim riječima! 6. Sudije, ne vjerujte lažnim svjedocima! 7. Ne vjeruj svakomu sve! 8. Građanima ne savjetuj (ono) najugodnije nego (ono) najbolje! ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

οβ'

α'· Ὡ παῖδες, τὴν Ἑλληνικὴν γραμματικὴν
οπουδαίως μανθάνετε. β'· Μνημονεύω σου, ὡ φίλε,
πανταχοῦ καὶ μνημόνευέ μου ἀεὶ. γ'· Μὴ εἴκετε ταῖς
αἰσχραῖς ἥδοναῖς· αὗταῖ γὰρ τὴν ψυχὴν
διαφθείρουνσιν. δ'· Πείθεσθε, ὡ πολῖταῖ, τοῖς νόμοις
τῆς πατρίδος· ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἔστιν ἡ πόλις. ε'·
Θαυμάζετε Σπάρτακον, οὐ ἡ ἀνδρείᾳ μεγίστη ἦν. ζ'·
Ἐστε ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, ἦν ἔχετε, ὡ πολῖταῖ. ι'· Οἱ
παῖδες ἀεὶ ἀληθευόντων.

i. O puéri, grammaticam Graecam sedulo discite! ii. Omni
in re, amice, memor sum tui & tu quoque semper memor
esto mei! iii. Nolite cedere imprōbis voluptatibus; istae
enim anīmam perdunt. iv. Parēte, o cives, patriae legibus;
civitas enim sine illis non est. v. Miramini Spartācum
cujus fortitudo maxima erat. vi. O cives, digni este
libertatis, quam habētis (quae vobis est). vii. Puéri semper
vera dicunto. ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

1. Djeco, marljivo učite grčku gramatiku! 2. Posvuda te se sjećam, prijatelju, i ti se mene uvijek sjećak! 3. Ne popuštajte sramotnim užicima; oni naime uništavaju dušu. 4. Građani, pokoravajte se zakonima vaše otadžbine; bez njih naime nema države. 5. Divite se Spartaku, koga je (čija je) hrabrost bila najveća. 6. Građani, budite dostojni slobode koju imate (uživate)! 7. Neka djeca vazda kazuju istinu. ΠΠΠΠΠΠ

ΟΥΓ'

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΑ ΣΟΦΩΝ. Κλεόβουλος· Τὰ δίκαια κρῖνε. Κακολογίας ἀπέχου. — Σόλων· Ἡδονὴν φεῦγε, ἥτις λύπην τίκτει. Μὴ ψεύδου, ἀλλ’ ἀλήθευε. Συμβούλευε μὴ τὰ ἡδιστά, ἀλλὰ τὰ βέλτιστά τοῖς πολίταις. Ἄληθειάν ἀνέχου. — Χίλων· Πρεσβύτερον σέβου. Νόμοις πείθου. Αἰσχρὰ φεῦγε. — Πιττακός· Μὴ μεθύσκου. — Θαλῆς· Διδασκε καὶ μάνθανε τὸ ἄμεινον. Μὴ πᾶσι πίστευε. — Βιᾶς· Ὅκουε πολλά. — Περίανδρος· Πράττε δίκαια. Κακίας ἀπέχου. Ὁμόνοιάν δίωκε. Θνῆσκε ὑπὲρ πατρίδος. ΠΠΠΠΠΠΠ

SEPTEM SAPIENTUM DICTA. *Cleobūlus*: *Justa cern̄to!*
Obtrectatiōnem fuḡto! — *Solo(n)*: *Fuḡto voluptātem quae dolōrem parit.* *Nol̄to mentīri, sed vera dic̄to!* *Civībus opt̄ima, non jucundiss̄ma, suadēto!* *Veritātem sustinēto!* — *Chilo*: *seniōrem venerātor!* *Legībus parēto!* *Imprōba fuḡto!* — *Pittācus*: *Nol̄to inebriāri (ebrius ne sis)!* — *Thales*: *Docēto & disc̄to meliōra!* *Nol̄to omnībus cred̄re!* — *Bias*: *Multa audīto!* — *Periander*: *Justitiam fac̄to!* *Dedēcus fuḡto!* *Concordiae studēto!* *Pro patria mor̄re!* ムムムムムム

IZREKE SEDAM (SEDMORICE) MUDRACA. Kleobul: 'Prosuđuj (ono što je) pravo! Drži se dalje od klevete!' – Solon: 'Bježi od kojeg god užitka koji rađa žalost (dovodi do žalosti)! Ne laži nego kazuj istinu! Građanima ne savjetuj (ono) najugodnije nego (ono) najbolje! Drži se istine!' – Hilon: 'Poštuj starijeg! Pokoravaj se zakonu! Bježi od sramotnih stvari!' – Pitak: 'Ne opijaj se!'. – Tales: 'Podučavaj i uči ono što je bolje! Ne vjeruj svakomu!' – Bijan: 'Slušaj mnoge stvari!' – Perijandar: 'Čini ono što je pravedno! Drži se dalje od pokvarenosti! Teži za slogom! Gini za otadžbinu!' ムムムムムムムムムムム

i

-α-ε-∅	-ά-ε-τον	-ά-ε-τε
-α-έ-τω	-α-έ-των	-α-ό-ντων
-ά-ου	-ά-ε-σθον	-ά-ε-σθε
-α-έ-σθω	-α-έ-σθων	-α-έ-σθων

-ε-ε-∅	-ε-ε-τον	-ε-ε-τε
-ε-ε-τω	-ε-έ-των	-ε-ό-ντων
-ε-ου	-ε-ε-σθον	-ε-ε-σθε
-ε-ε-σθω	-ε-έ-σθων	-ε-έ-σθων

-ο-ε-∅	-ο-ε-τον	-ο-ε-τε
-ο-ε-τω	-ο-έ-των	-ο-ό-ντων
-ο-ου	-ο-ε-σθον	-ο-ε-σθε
-ο-ε-σθω	-ο-έ-σθων	-ο-έ-σθων

imperativ prezenta aktiva i mediopasiva stegnutih glagola (bez stezanja)

i

-ā-∅	-â-τον	-â-τε
-â-τω	-â-των	-â-ντων
-â	-â-σθον	-â-σθε
-â-σθω	-â-σθων	-â-σθων

-ɛl-∅	-ɛl̄-τον	-ɛl̄-τε
-ɛl̄-τω	-ɛl̄-των	-oú-ντων
-oú	-ɛl̄-σθον	-ɛl̄-σθε
-ɛl̄-σθω	-ɛl̄-σθων	-ɛl̄-σθων

-oú-∅	-oú-τον	-oú-τε
-oú-τω	-oú-των	-oú-ντων
-oú	-oú-σθον	-oú-σθε
-oú-σθω	-oú-σθων	-oú-σθων

imperativ prezenta aktiva i mediopasiva stegnutih glagola (sa stezanjem)

οδ'

α'· Σιγώντων οἱ νεώτεροι παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις.
β'· Μή σε νικάτω κέρδος. γ'· Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ. δ'·
Μὴ νικᾶσθε ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικᾶτε τῷ ἀγαθῷ
τὸ κακόν. ε'· Εὐλαβεῖσθε τοὺς πονηροὺς καὶ
μιμεῖσθε τοὺς ἀγαθούς. ζ'· Ζημοιοῦτε, ὡς ἄνδρες
δικασταὶ, τοὺς προδότας. η'· Ζήλου, ὡς παῖ, τοὺς
ἐσθλοὺς καὶ σώφρονάς ἄνδρας. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

i. *Juniōres p̄ae seniorib⁹ tacento!* ii. *Nolīto lucri
cupiditāte vinci!* iii. *Nolīto tibi amīcos cito acquirēre!* iv.
Nolīte mǎlo vinci, sed mǎlum bono vinc̄te! v. *Mǎlos cavete,
bonos imitam̄ni!* vi. *Proditōres, o judīces, punīte!* vii. *O
puer, probos & prudentes viros aemulāre!* ¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶

1. Neka mladići ćute ispred starijih! 2. Neka te ne pobjeđuje koristoljublje! 3. Ne stiči prijatelje brzo! 4. Ne dajte se poraziti od zla, nego pobjeđujte zlo onim pto je dobro! 5. Čuvajte se zlih i oponašajte dobre! 6. Sudije, kažnjavajte izdajice! 7. Dječače, povodi se za časnim i mudrim muževima!

XVI

i. *Festīna lente!* ii. *Discipūli, linguam Graecam diligenter discīte!* iii. *Memoriam exercēto!* iv. *Cives patriam servanto!* v. *Divīde & impēra!* ████ ████ ████ ████ ████

μετάφρασις

23

1. Čovječe, nerad smatraj ocem mana! 2. Slušajte savjete razboritih prijatelja! 3. Najprije prosuđuj sebe, a zatim druge! 4. Ne vjerujte drugima više nego sami sebi! 5. Savjetuj prijatelju uvijek (ono) što (= koje) smatraš najboljim i najljepšim! 6. Djeca neka uvijek daju roditeljima dužne časti! 7. Mlađi neka se odgajaju iskustvom starijih! 8. Građani neka ljube domovinu!

α' Ὡ ἄνθρωπε, ἀργίāν ἀμαρτημάτων πατέρā
νόμιζε. β' Ἀκούετε τῶν βουλῶν τῶν σωφρόνων
φίλων. γ' Πρῶτον μὲν κρῖνε σεαυτόν, ἐπειτά δὲ τοὺς
ἄλλους. δ' Μὴ πιστεύετε ἄλλοις μᾶλλον ἢ ύμῖν
αὐτοῖς. ε' Τῷ φίλῳ ἀεὶ συμβούλευε ὁ ἄριστον καὶ
κάλλιστον νομίζεις. ζ' Οἱ παῖδες ἀεὶ ἀπονεμόντων
τοῖς γονεῦσι τὰς ἀξίāς τιμάς. η' Οἱ νεώτεροι
παιδευέσθων τῇ τῶν πρεσβυτέρων ἐμπειρίᾳ. ι' Οἱ
πολῖταὶ στεργόντων τὴν πατρίδā. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

24

1. Nastojte živjeti prema prirodi! 2. Sudije, izdajica domovine neka se strogo kažnjava! 3. Učeniče odupiri se pogreškama! 4. Vođa reče vojnicima: Borite se hrabro i oslobađajte domovinu! Πηπηπηπη

μετάφρασις